

Він
Прилинь до мене
виноградною лозою
Торкнися крони м'яко,
мов пташа
Хай чиста хвиля щастя і спокою
Поверне нас до теплого гнізда
Вона
Прийди до мене
молодим горіхом
І зашуми листочками в мені
Залоскочи мене
дитячим сміхом
Хай зникнуть всі лихії чагарі
Разом
І хай зима безжально
снігом ранить
І хай оточить холод і хуртеча
Ти міцно притули мене до стану
Бо це найліпша наша втеча

Віталік Стецула

Посипаю салат перцем,
А до м'яса кладу тим'ян.
Що ж мені робити із серцем,
У якому – журби туман,

У якому неонові смуги
Розкроїли життя навпіл,
У якому немає друга
І вже майже немає сил?..

За смаком – пару дрібок солі,
Ореган, коріандр, базилик –
Я готую свою долю,
Із якої ти раптом зник.

Олена Керпенко

Мені без тебе тоскно, як тоді,
коли зусилля мерли поіменно.
Ті почуття, як кола по воді,
егоцентрично сходяться
до мене.
Я в епіцентрі вражень і речей,
з яких лишилась
рівно половина.
І це знання ще трішечки пече,
хоч я тобі ні літери не винен.

Усі листи написані. Тепер
лишається чекати і просити,
щоб вірші, що розгадують тебе,
благий Господь просіяв
через сито.

Їх стане рівно стільки,
щоб затим
на самоті прийняти Богом дане.
Повз мене йде важкий
осінній дим
і просто неба тане, тане, тане.

Сергій Татчин

Вечір.
Твої оголені плечі.
Слова вже давно недоречні.
За три кроки від прірви.
За секунду від втечі.
Мрії.
Як птахи – у вирій.
Десь штиль, а десь вітер
співає і виє.
Сніг, немов ненароком,
до тебе на вії.
Тиша.
Як третя, що лишня.
Найменше – у горлі,
у серці – найбільше.
Хтось скаже, що схожа.

Для решти Ти – інша.
Ніжність.
І пристрасть, і вірність.
Вогонь – незалежність,
земля – це покірність
Для когось – ти мить,
а для декого – вічність.

Кучерявий

Вона носила пляжний капелюх.
Була міською божевільною,
Але для неї хотілося

шматочок сонця,
Серед похмурих будинків міста.
Її стиль відрізнявся від інших
І тому лякав перехожих,
А вона просто хотіла додати
Кольору в сірість вулиці.

Вона кожного дня прокидалася
З надією на сонячний день.
Похмурі тижні розбавляла
Яскраво-жовтими кедами,
Бо чорний асфальт
Здавався їй надто темним.
Квартира заставлена
яскравими речами

Ставала тісною...
Вона злилася з містом.
Стала бентежною.
І врешті-решт...
Місто поглинуло її
Вона стала як всі.

Олена Андрійчук

Слинове Авеню

Щомісячна літературна газета

Засновник ПП «Ірис»
Свідоцтво про реєстрацію
ЖТ № 111 від 23.03.2015

Спосіб друку – офсетний.
Гарнітура: Meiryo.

Ціна 5 грн.

Редактори: Андрійчук О.М., Сімон Л.В.
Коректор: Вітебська І.В.
Верстка: Кирилюк А.І.

Адреса редакції: пл. Польова, 12,
гуртожиток № 4, Житомир, 10008

Тел.: (0412) 34-04-38
e-mail: plum@ukr.net
Сайт: http://plum_avenue.com

Редакція може не поділяти думки авторів
публікацій. Рукописи не повертаються і
не рецензуються. За достовірність фактів,
поданих у матеріалах, відповідальність
несе автор. При передруку матеріалів
«Слинове Авеню» посилання на газету
обов'язкове.

Віддруковано
Адреса:
Тел.:
Замовлення №
Наклад прим.

Слинове Авеню

№ 1 (1) квітень 2015 року

Щомісячна літературна газета

Ціна 5 грн.

Читайте в номері

5 українських новинок, які варто читати у квітні

Зовсім скоро на українсь-
кого читача чекає справжній
книжковий бум.

3 стор.

«Я намагаюсь творити свій міф»

Оленка Герасим'юк заве-
ршила презентаційний тур,
присвячений виходу її пер-
шої поетичної збірки «Глухо-
та».

4 стор.

Три історії про письменників, в яких не все так просто

Життя письменників може
бути не менш захоплюючим,
ніж їхні твори.

7 стор.

Із поетичного зошита

8 стор.

Саміт дитячої книги: чому соцмережі стимулюють читання

**Довкола теми «сучасні діти vs читання» сформувалося чи-
мало стереотипів – про те, що дитвора читає все менше та й
то не з власної волі, куди ж охочіше вона грається в ігри та «ви-
ситься» у соцмережах. Однак свіже дослідження від Nielsen,
провідної світової компанії у сфері маркетингових досліджень,
свідчить про те, що, хоч на ігри та соцмедіа діти справді ви-
трачають купу часу, читають вони все одно багато.**

Так 67 % підлітків читають
для задоволення, причому 50 %
з них віддають перевагу друко-
ваним книгам. Ці та багато
інших показників були оприлю-
днені під час Саміту дитячої кни-
ги, звіт з якого ми вирішили пе-
рекласти.

12 грудня в Нью-Йорку прой-
шов перший щорічний Саміт
дитячої книги, який очоли-
ли Крістен Маклін
(Kristen McLean),
редактор Nielsen's
Books & Consumers
Children's research
і засновниця та ге-
неральний дире-
ктор в Bookigee (ма-
ркетингова компанія,
що спеціалізується на
дослідженнях у сфері
книговидання – прим. пере-
кл.), та Джонатан Столпер
(Jonathan Stolper), старший
віце-президент Nielsen Books
America.

Організатори конференції
прагнули детальніше позна-йо-
мити з результатами дослі-
дження, що його провела ком-
панія Nielsen у сфері книгови-
дання, ігор та кіно, аби розвін-

чати популярні міфи про дітей і
читання, повідомити видавцям
свіжу інформацію про їхню ау-
диторію й запропонувати нові
шляхи діяльності. Скільки дітей
читає на дозвіллі?

У 2014 році діти й підлітки чи-
тали рекордно багато й часто
купували книжки під впливом
своїх батьків і однолітків.

За останнє десятиліття ри-
нок дитячої книги зріс на
44 %, в той час як кни-
говидання для доро-
слих сягнуло свого
піку в 2008 році й
відтоді знижує по-
казники.

Міжнародне
дитяче книгови-
давництво продо-
вжує бути найбіль-
шим сектором творен-
ня контенту, який оцінюється у
\$ 151 млрд (ці показники пере-
вищують ринок ігор, який сягає
\$ 131 млрд). Також серед дітей
2–10 років читання досі є осно-
вним способом проведення до-
звілля.

(Продовж. стор. 7)

Сергій Жадан.

Презентація книги «Життя Марії»

писалась як щоденник – за доволі короткий термін. Відрізняється особливо контрастним поєднанням внутрішнього та зовнішнього, світлого та темного».

Як зазначає редактор книжки Олександр Бойченко, «найлегше заняття в часи війни – ненавидіти чужих. Найважче – досягати порозуміння. Але треба намагатися, інакше війна ніколи не закінчиться. А щоб порозумітися, необхідно розмовляти. З ким завгодно, як завгодно і про що завгодно. Головне – не втрачаючи людяності, тобто любові й уваги. У поетичній збірці «Життя Марії» Сергій Жадан розмовляє – про найдорожчі листи і спалені мости, втрачені місця і зруйновані міста. Розмовляє римованими віршами й верлібрами, власними і перекладеними словами.

Розмовляє зі своїми й чужими, зі святими й не дуже, з убитими військовими і живими біженцями, з Рільке, Мілошем і, звісно, з нами. Щоб врятувати – якщо не нас, то хоча би наших дітей».

Всесвітній день книги

Всесвітній день книги та авторського права – відзначається щорічно 23 квітня, починаючи з 1996 року. Всесвітній день було проголошено на 28-й сесії ЮНЕСКО 15 листопада 1995 року (Резолюція №3.18).

Рішення було прийнято з метою просвіти, розвитку усвідомлення культурних традицій, а також з урахуванням того, що книги є найбільшим засобом поширення знань, найбільш надійним способом їх збереження. В резолюції відзначається також ефективність проведення в цей день книжкових виставок та ярмарок.

При прийнятті рішення ураховувався досвід ряду країн та організацій, які вже раніше проводили «День книги».

Зокрема, в Іспанія в 1926 році король Альфонс XIII підписав декрет про святкування в Іспанії Дня іспанської книги, і, після деякої полеміки, було прийнято рішення, що цим днем буде 23 квітня – день смерті Мігеля Сервантеса. У Барселоні цей день збігся зі світом на честь заступника Каталонії Святого Георгія, коли книготорговці влаштували грандіозну книжкову ярмарку. Саме там, 31931 року, з'явився дарувати троянду кожному, хто придбає книгу.

Дата була вибрана на згадку про те, що 23 квітня 1616 року помер Мігель де Сервантес, Вільям Шекспір (за Юліанським календарем), Інка Гарсіласо де ла Вега.

Цікаві факти про читання

* Під час читання очі дивляться в різні боки.

* При читанні майже 50% часу очі людини дивляться на різні літери. При цьому лінії погляду можуть як розходитися в різні боки, так і перехресуватися.

* 95% людей читають дуже повільно - 180-220 слів за хвилину.

* Рівень розуміння при традиційному читанні становить 60%, швидкому - 80%.

* Протягом години очі читача 57 хвилин зафіксовані на тексті, тобто перебувають у відносному спокої.

* При читанні очі читача, дивлячись на різні літери, передають різне зображення, а мозок об'єднує їх в одну картинку.

* Наполеон читав зі швидкістю дві тисячі слів за хвилину.

* Бальзак прочитував роман у двісті сторінок за півгодини.

* Деякий Е. Гаон дослівно пам'ятав 2500 прочитаних ним книг.

* Т. Едісон читав відразу 2-3 рядки, запам'ятовуючи текст мало не сторінками завдяки максимальному зосередженню.

* Читачу не потрібна калорійна їжа, щоб впоратися зі складнощами нудного життя.

* Люди, що читають, набагато менше схильні до зайвої ваги.

(Продовження.
Потіток стор. 1)

У віці 11–13 його поступово витісняють телебачення та ігри, а у 14–17 читання заради задоволення остаточно пасе задніх.

ЗМІ часто зображують підлітків як таких, що витрачають увесь свій час на ігри, соцмережі, перегляд відео, але точно не на читання. Однак, презентуючи обнадійливі факти, цей образ намагався розвінчати головний доповідач саміту Рей Джанко (Rey Junco). Джанко досліджує користування соціальними медіа серед молоді. Згідно з розвідкою, яку він презентував під час Саміту, 67 % підлітків читають для задоволення, причому 50 % з них віддають перевагу друкованим книгам, порівняно з електронними.

Ми часто думаємо, що діти без перестанку перевіряють свою сторінку у Facebook та твітять, бо не знають, як спілкуватися одне з одним на живо, або ухиляються від навчання чи просто граються в ігри. Діти взаємодіють з технологіями зовсім не так, як дорослі, тому

Джанко застеріг слухачів від віри в такі міфи.

Чому підлітки прагнуть відпочити від читання?

Джуліанна Шиффер (Julianne Schiffer), директор Nielsen Games пролили ще більше світла на читання серед підлітків, порівняно з іншими видами дозвілля. Їхнє дослідження підтвердило, що, так, тінейджери витрачають на читання всього 5 % свого дозвілля (порівняно з ТБ, якому присвячують найбільше вільного часу – 19 %). Однак ті підлітки, які купують книги, частіше також мають ігрові консолі та пристрої на кшталт планшета й електронної читалки. Той факт, що 44 % тінейджерів потрібно від'єднатися від інтернету, щоб відпочити, може пояснити те, чому вони віддають перевагу друкованій книжці. Отож, хоча ігри та соцмережі забирають у підлітків частину їхнього часу, це не означає, що вони не читають. Водночас вірогіднішим є те, що підлітки мають багато читати, готуючи уроки, тому вони й прагнуть відпочити від читання на дозвіллі.

На яких ресурсах діти дізнаються про книжки?

Під час саміту Стефані Ретблетт (Stephanie Retblatt) із Smarty Pants, компанії яка спеціалізується на ринкових дослідженнях зв'язків із молоддю і родинами, провела два обговорення: перше – з батьками й дітьми молодшого віку, а друге – з самими лише підлітками. Під час дискусій обидві групи в режимі реального часу відповідали на питання від Стефані та учасників Саміту. Так тінейджери, які не були під час презентацій досліджень компанії Nielsen, у своїх відповідях підтвердили багато вже згаданих раніше моментів – про те, що вони віддають перевагу друкованій книзі, що багато читають для школи, що зазнають впливу однолітків. Вони також розповіли про те, де натрапляють на ті книги, які згодом захочуть прочитати, – Instagram (фото книжкових обкладинок), YouTube (буктрейлери), Facebook (реклама), and Tumblr (фото обкладинок й уривки з текстів). Окрім цього, подібно до дорослих, підлітки схильні читати безкоштовні книги.

Оригінал публікації:
Publishing Perspectives

Три історії про письменників,
в яких не все так просто

Життя письменників може бути не менш захоплюючим, ніж їхні твори. Тут є місце для любові і зради, розчарування і успіху, інтриг і загадок. Пропонуємо вашій увазі кілька фільмів про таємниці літературного світу.

Рубі Спаркс
Ruby Sparks (2012)

У літературних колах Келвін не потребує представлення – він молодий і талановитий, а його кар'єра почалася більш ніж успішно. Але на зміну успіху прийшов творчий застій і Келвін вирішив закликати музу. Він вигадує чарівну дівчину на ім'я Рубі Спаркс, яка розуміє його як ніхто. І ось одного прекрасного ранку цей вигаданий ідеал очікує в його будинку.

Слова
The Words (2012)

Рорі Дженсен мріє стати відомим письменником і це бажання настільки велике, що він вирішує не зупинятися ні перед чим. Виявивши рукопис невідомого автора, він видає його за свій твір і отримує гроші, успіх і славу. Але таємниці минулого не можна приховувати вічно, і одного разу справжній автор літературного твору знаходить Рорі.

Жовтооки крокодили
Les yeux jaunes des crocodiles (2014)

Після зради чоловіка, який з молодію коханкою поїхав в Африку розводити крокодилів, Жозефіна змушена сама виховувати двох дочок. Вона поєднує наукову роботу з додатковими підробітками, але грошей все одно не вистачає. І тут її багата і безтурботна сестра пропонує вигідну угоду – Жозефіна напише за неї роман...

Світ «Астри». Олександр Михед

«Чи знаєш ти, що таке справжній катарсис?» - саме ця фраза слугує відправною точкою у світ «Астри» Олександра Михеда. Розповідь про «інше» бачення, «інше» знання, «інший», ілюзорний світ навколо.

«Астра» - фонд, який намагається донести до учасників своїх семінарів цінності, якими повинні керуватись політики та громадські діячі. «У сучасному глобалізованому світі, що знає динамічних змін і нових викликів, побудова суспільства повинна ґрунтуватись не на особистому зиску і преференціях, а на усвідомленні важливості розподілення загальнолюдських цінностей». Там, «кожен відчував свою належність до чогось більшого. Глобального».

І справді, більшого, але чи до того великого і високоморального, як ми могли подумати?

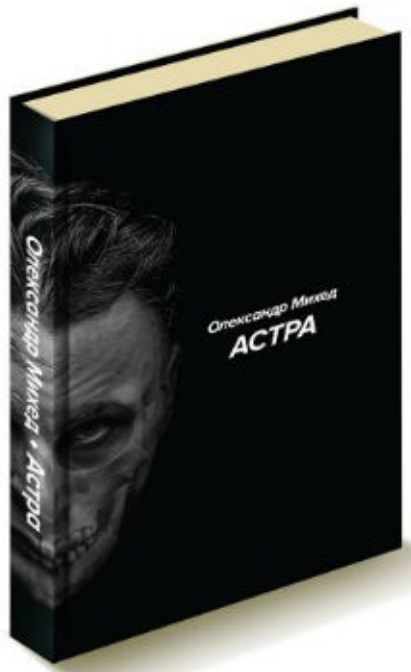
Впродовж тисячоліть люди намагаються пізнати істину, але автор питає читача – чи справді нам це потрібно? Бо ж пізнання – то не завжди легко, бо знання не завжди підсиляють нашому розуму, бо «блаженні вбогі духом».

Переграмування свідомості учасників семінару відбувається знаково – за час створення світу, з допомогою відомих праць класиків філософської думки: Аристотеля, Іоанна Дамаскіна, Томаса Гоббса, Дарвіна, Софокла, Руссо, а також творами з яскраво українською ментальністю – «Конституція» Пилипа Орлика, «Літопис» Самійла Величка. Саме за допомогою них створювалась нова особистість: «Ми готуємо лідерів нового покоління. Якщо хочеш, робимо версію 2.0. Без рабських замашок. Без холуйських приколів. Ми програмуємо у свідомості ідеї справді чинних конституцій, справедливих судів, ринкової конкуренції та суспільних благ. Ми робимо добро, ми створюємо нову українську еліту».

«Астра» Олександра Михеда психотрилер. Проте «хорор» від-

чувається лише наприкінці розповіді, а «саспенс» іноді губиться між рядків.

Та все ж «Астра» - зразок ідеальної формули інтелектуального тексту: філософські роздуми за чашкою кави із «високими умами світу цього», любовна лінія, наочне зображення повсяк-

денного людського рабства в селах із відголосами постсовкового рекету та суцільні містифікації. Автор від початку розставляє всі «крапки над і»: «Якщо ти тримаєш цю книгу в руках, то вже знаєш, що я вбив їх усіх». Тому залишається під знаком питання не результат, а шлях до нього: як? чому?

Головний герой – Віктор Варецький, який до кінця книги трансформується з фемінного хлопчика із філфаку в чоловіка, готового до подвигу.

Принаймні так здається з першого погляду. Бо пройшовши всі випробування і особистісні зростання, навіть одержавши розуміння коханої людини, фінансову стабільність, врешті-

решт самореалізацію – Віктору набридає стабільність. Події розвиваються так, що головному герою приходится вибирати й самому – що робити каноном свого життя? Зберегти кохання? Нести добро? Пізнати істину? Все ілюзія?

Любовна лінія у романі різностороння. Влада – мазохістичне кохання головного героя, чи, може, ілюзорне та все ж не кохання? Стосунки із нею були суцільними крайнощами: «Я ненавидів її. Але хотів», «Влада показала білі зуби. Які так хотілося поцілувати. І вибити». Проте Віктор і далі слідує за оновлення на її сторінці у соцмережах і таємно влаштовує «тет-а-тети» з її фотографіями. Ірина – жінка, яка змінила життя Віктора, проте не була ввірена в його таємницю. Жінка, котра шукала тепла та чи знайшла його? Ну і найцікавішим залишається питання щодо чоловіків у житті Віктора, бо ж засинаючи в одному ліжку із нібито коханою жінкою, він любив Іру і хотів Юрася. Ще одна ілюзія?

Читаючи книгу, справді погоджуєшся, що ми об'єднані спільними травмами, «Ми просто отара, що стоїть у вольєрі. Домашня худоба, яка годує невидимого господаря. Худоба, яка ніколи не дізнається про існування вольєру. Бо ніколи не пізнає іншого життя». Якого ж господаря ми годуємо?

Містифікації навколо «вищих чинів»; навколо тих, хто формував з дитинства нашу свідомість між рядками; між нами, псевдоінтелектуалами; всередині нас.

Бо хто ми насправді: раби чи господарі, худоба чи помилка в системі?

«Ну що ж, як то кажуть, have a nice catharsis».

5 українських новинок, які варто читати у квітні

Зовсім скоро на українського читача чекає справжній книжковий бум.

Адже 22-26 квітня у Києві пройде Книжковий Арсенал, до якого вітчизняні видавці сумлінно готуються, щоб здивувати та порадувати нас, читачів. Заплановано чимало цікавих презентацій, але чекати, чесно кажучи, уже немає сили. Тим паче якщо деякі новинки вже є на полицях книгарень. Тому «Друг Читача» пропонує підготуватися до головного книжкового дійства у столиці і познайомитися з 10-ма новинками на віртуальних полицях інтернет-книгарні ВсіКниги. Читайте українське! Тримайтеся!

1. Волонтери

Люди для людей! Під цим девізом працюють сотні волонтерів у зоні АТО. Сповнені болю та обурення, віри та гіркоти, суму та надії історії про тих, хто, забувши про спочинок, допомагає біженцям і бійцям АТО, ризикуючи власним життям намагається зберегти чуже.

До книжки увійшли твори відомих українських авторів.

2. Країна гіркої ніжності

Володимир Лис

Історія країни у жорстокому ХХ столітті – через історію однієї родини. Три покоління, три жінки, які обирають свій шлях, кохають, ненавидять, страждають і радіють...

У неї було дивне ім'я і дивовижна доля. Даза, дочка радянського чиновника, у 30-х роках пройде пекло дитбудинку, а після війни опиниться на Волині, у вирі повстанської боротьби. Її донька Віталія, витончена есте-

тка, покохає кримінального авторитета. А онука Олеся, у життя якої увірвався Євромайдан, зазнає смаку гіркої ніжності, який дарує справжнє кохання...

3. Крила кольору хмар

Дара Корній,

Тала Владимірова.

Ада росла без матері, а батька взагалі не знала. Вона навіть не здогадувалась, що народилася в сім'ї янголів і стала вигнанницею, сірим янголом. Ні добро, ні зло не беруть її на свій бік.

Господар клубу «Темний янгол», в якого дівчина працює, теж виявився не простою людиною.

Він наказав Аді забрати душу Ірен, її подруги. Дівчина не може відмовитися. Чи може? Адже чимало людських душ у полоні Господаря і благають про допомогу. Вона може загинути, допомагаючи їм. Але настає час робити вибір. Що обере Ада – темну чи світлу сторону?

4. Уна і Селінджер

Фредерік Бегбедер

Історія кохання, яка до цих пір залишається загадкою. Або помилкою. Або блискучою обманкою. Або тільки плодом фантазії. Або символом, про який читач завжди мріяв.

Коротка історія юнацького кохання славетного автора «Ловця в житі» Дж. Д. Селінджера й Уни О'Ніл – дочки американського драматурга Юджина О'Ніла й майбутньої леді Чаплін – під блискучим пером Бегбедера перетворюється на історію цілого диття, де змішуються пристрасть і алко-голь, радість і розчарування, війна і біль.

5. Гордий Будущо

Ірена Доускова

Чехословаччина, провінційне містечко, 1970-ті роки. Доба т.зв. «нормалізації», як офіційно йменувала тодішня комуністична влада радянську окупацію 1968-89 рр. Оповідачка – восьмирічна Геленка, самотнє дитя з розвинутою фантазією, вчиться, як виживати в жорсткому й брутальному довколишньому світі, не втративши при тому себе. Її мати і вітчим – актори театру, бабця-єврейка загинула у часи Другої світової війни, а батько емігрував у США. В країні починаються нагінки на «ворожих соціалізму елементів», жертвою яких стає й Геленчина мама, ідеологічний контроль і корупція проникають у школу й родину, затрутують стосунки й нівечать людські долі.

Стор. підготувала Андрійчук О.

Олена Герасим'юк: «Я намагаюсь творити свій міф»

Оленка Герасим'юк завершила презентаційний тур, присвячений виходу її першої поетичної збірки «Глухота» у видавництві «Смолоскип». Багатостраждальна книжка все ж дійшла до читачів завдяки тому, що Олена отримала II премію у номінації «Поезія» літературного конкурсу «Смолоскипа» у 2013 році. Про «багатостраждальність» першої книжки, авторське бачення, потетичну мову та літературних вчителів у розмові Оленки Герасим'юк із Юрком Завадським.

Юрко: Я міркую собі про твій поетичний світ, який захопив уже не одного читача. Книжка «Глухота» заслужила багато схвальних відгуків.

Я чув тебе неодноразово під час літературних фестивалів і читань, проте не наважувався робити висновки про твій доробок до знайомства із друкованим текстом. Мене вразив спектр стабільних образів, які послідовно вибудовують краєвид твого поетичного світу. Яким ти його бачиш сама, як він збудований, як будується досі та чи керується взагалі встановленими кимось або чимось принципами?

Оленка: Насправді важко робити висновки про явище, перебуваючи в його епіцентрі. «Глухота» мене ще не відпустила. Я перебуваю під її впливом і, принаймні поки триває тур, не можу зробити неемоційних і об'єктивних висновків. Щодо стабільних образів – першу книжку хотіла зробити цілісною і структурованою. Подекуди навіть сюжетною. Свідомо прибрала всі назви віршів, розділів та циклів, присвяти, пояснення та епіграфи. Тому вона безперервна, тексти ідуть один за одним, виходять один з одного. Порядок віршів – не хронологічний, не циклічний, а довільний

і змістовий. Адже це «Глухота» – цілком герметична плавна книжка.

Юрко: У твоїх віршах зустрічаю божества, біблійних чи фольклорних істот, персонажів щоденних і соціальних. Як вони пов'язані в суспензії твого тексту, та й, на твою думку, чи є твій текст суспензією, як мені здалося?

Оленка: Надзвичайно люблю міфи і фольклор. Агіографія, канонічні тексти, пісні, діалекти, перекази, персонажі, чудеса і подвиги – серед усього цього я стою, вражена, захоплена і розгублена, мов дитина у магазині іграшок. Міф – це дуже цікавий матеріал для роботи. У своєму середовищі – серед свого народу – він твердий і непорушний. Але поза ним – пластичний і м'який. Я намагаюсь творити свій міф. Добрий приклад – вірш, який завершує книжку. В основі – історія про сербську царицю, яка після смерті являється у сні сліпому монахові, і він вирушає у довгу і небезпечну подорож, щоб сповістити народ про те, що цариця – свята. У моєму вірші цариця стає лісною – міфічним українським персонажем, яка веде враженого монаха за собою. Щодо творення зв'язків – у моїй голові зберігається багато текстів, які

виринають, коли я починаю писати текст.

Юрко: І тут же проситься питання про свідоме літературне письмо: ти віриш у нього?

Оленка: Вірю. Для мене це обробка тексту після того, як основний імпульс зафіксовано і прописано.

Юрко: Що для тебе релігія, залежність, віра, поклоніння, любов до людини та не-людини взагалі? В якому середовищі тобі зручно: з богами, без богів, і що б ти поставила в осерді свого світогляду, яку категорію, особу, слово?

Оленка: Мені зручно на самоті. Всі боги, персонажі, сюжети дуже комфортно крутяться у моєму мозку. Дуже часто потребую вільного простору не тільки для роботи, а й для досягнення гармонії з собою. Тишину обожнюю. Любов – це перш за все чесність і вміння слухати. А віра – це те, що тримає і не дає впасти на дно. Власне, віра у будь-що, у будь-кого, не лише в Бога. Моє життя надто хаотичне і нервово, щоб я змогла знайти центр і глянути, що там.

Юрко: Довго працюєш над текстом? Вистоюєш його, редагуєш, виправляєш, консультуєшся?

Оленка: Буває по-різному. Інколи завершую роботу над ві-

ршем за кілька годин. Інколи має пройти і кілька років. Деякі ідеї досі крутяться в голові або лежать серед чернеток на робочому столі – чекають на свій час.

Юрко: Літературні покоління часом з'являються з легкої руки завзятих систематизаторів. Так з'явилися так звані дев'ятдесятники чи двотисячники, хоча і ті, й інші мало чим об'єднані насправді. Автор передмови до твоєї «Глухоти» ніби намагається вималювати твою постать на тлі ніби вже сформованих «двотисячників» та ще старших попередників. Ти задумувалася над триванням своєї поезії в часі, поколіннєвості, взаємозв'язках?

Оленка: Ні, я над цим не думала. Стараюсь ні до чого не прив'язуватись і нічого не аналізувати – це дуже сильно мене уповільнює, а вірші я й так пишу не дуже часто, довго і важко. Нехай над цим ламають голову літературознавці і критики – то їхня робота.

Юрко: Дурне питання: твої літературні вчителі, гуру, наставники, ідоли? Справа не в тім, чи вони дійсно в тебе є, але в тім, чи як ти взагалі ставишся до їх існування?

Оленка: Читаю багатьох, люблю багатьох, але стараюсь нікого не наслідувати і не ставити собі у приклад, бо тоді є небезпека зійти з власної стежки.

Юрко: Ти брала участь у письменницькій резиденції «Станіславський феномен». Розкажи про цю резиденцію, будь ласка. З якими почуттями пройшов той час і що ти для себе як поетка тоді досвідчила?

Оленка: «Станіславський феномен» – чудовий і перспективний проект, розпочатий молодим поетом Василем Карп'юком. Це яскравий приклад, як можна зробити велику і потрібну справу без велетенського стартового капіталу і зв'язків. Структура його така: обирають двох юних авторів, які місяць

живуть у Івано-Франківську, спілкуються з відомими письменниками, виступають на різноманітних заходах і раз на тиждень пишуть звіти про перебування у резиденції. Нещодавно вийшла друком антологія – збірка усіх текстів резидентів «Станіславського феномену». Перебування там – це гора вільного часу для роботи над собою і своїми текстами. Дуже корисний європейський досвід.

Юрко: Чи ти хочеш повернутися в нашої бесіди до історії видання твоєї книжки «Глухота»? Запитую, бо ця справа несподівано для мене торкнулася репутації тернопільських видавців та представників спілки письменників, до котрих і я маю сякий-такий стосунок.

Оленка: Очевидно, ти маєш на увазі історію з так званим «президентським грантом». Ця історія, на мою думку, яскраво показала ставлення державних програм та окремих осіб до молодих недосвідчених письменників. Основна причина відмови – я не хотіла мати стосунок до нечесних схем. Для мене

прямо зізнаються у підробці підпису і вимагають хабар за припинення друку книжки, який вони розпочали вже після моєї офіційної відмови. Жоден наведений факт нікого не здивував. «То й що? Директор видавництва теж на мене кричав. Така в нього натура,» – прозвучала несподівана відповідь. – «Але ж ти, Олено, молода поетеса, для тебе важливо видати збірку. Де ж ще ти видаси збірку? Де ж ще ти отримаєш тридцять тисяч гривень на видання? Коли ще в тебе буде тираж три тисячі екземплярів? Де ти зможеш за один раз заробити ТАКИЙ гонорар? Скількох друзів ти зможеш за ці гроші напоїти, подумай про це, Олено». Було дуже неприємно і гидко. З їхніх слів складалось враження, що завтра мене вже не існуватиме, а видання книжки за цим грантом – єдиний шанс зачепитись за світле і вічне. Щиро сподіваюсь, що майбутні лауреати гранту будуть позбавлені таких неприємностей. Раджу усім, хто матиме нещастя стикнутись з подібними схемами, не боятись вголос

«Стараюсь нікого не наслідувати і не ставити собі у приклад, бо тоді є небезпека зійти з власної стежки»

було важливо, щоб усе відбувалось за законом. Про яку співпрацю може йти мова, якщо видавець криє тебе триповерховим матом на абсолютно законне і адекватне прохання надіслати контракт, а також підробляє твої підписи на документах? Неприємно здивувала тоді і реакція працівників міністерства. Ми з юристом пред'явили купу доказів: список попередніх конфліктів видавництва з державними установами, записи розмов, на яких працівники

про це говорити. Адже, крім гучних погроз, ці люди нічим не здатні нікому зашкодити.

Біограм: Олена Герасим'юк поетка із Києва. 2014 року видала першу книжку «Глухота», яку презентує у 12 містах України в рамках туру. Лауреат премії імені Олеся Гончара, другої премії видавництва «Смолоскип», премії Леоніда Кисельова. Вірші перекладено дев'ятьма мовами.

Стор. підготувала Кирилюк А.